

LINDESBERGS
KOMMUN

Barn- och utbildningsförvaltningen

Kvalitetsrapport

Särskolan

Läsåret **2017–2018**

Innehållsförteckning

1. Grundfakta	3
2. Resultat	4
2.1 Normer och värden, elevers ansvar och inflytande	4
2.2 Kunskaper, bedömning och betyg.....	7
2.3 Skola och hem.....	10
3. Förvaltningens prioriteringar läsåret 2017–2018.....	13
4. Rektors sammanfattande analys	16
5. Prioriterade åtgärder i kvalitetsarbetet inför 2018–2019	177

1. Grundfakta

Särskolans organisation består av både grundsärskola och gymnasiesärskola och tillhör verksamhetsområde grundskola. Den samlade särskolan leds av en rektor. Utöver elever från Lindesbergs kommun tar grundsärskolan emot elever från Ljusnarsbergs kommun medan gymnasiesärskolan också tar emot elever från både Ljusnarsbergs och Nora kommun. Elev från annan kommun kan också komma i fråga vid speciella omständigheter.

Grundsärskolan är integrerad i två olika F-6 skolor som ligger i Lindesberg. Grundsärskolan finns på Kristinaskolan medan grundsärskolan med inriktning träningskola finns på Brotorpskolan.

Gymnasiesärskolan är integrerad i Lindeskolans gymnasieskola som ligger i Lindesberg. På gymnasiesärskolan finns det två olika huvudinriktningar; individuella programmet och de nationella programmen där följande programinriktningar erbjuds:

- Programmet för fordonsvård och godshantering
- Programmet för hotell, restaurang och bageri
- Programmet för hälsa, vård och omsorg
- Programmet för samhälle, natur och språk.

Elever

	Antal elever	Andel flickor	Andel pojkar	Andel elever med utländsk bakgrund
Grundsärskola åk 1-9 (inkl. inr. träning)	27	44 %	56 %	48 %
Gymnasiesärskola åk 1-4	17	29 %	71 %	7 %

Personal

	Heltidstjänster lärare	Lärare med ped. högskoleexamen	Elever per lärare	Lärare, tillsvidareanställda
Särskolan	13,85	96 %	2.53	96 %

Källa: Egen statistik, mätdatum 15 oktober 2017

Utöver ovan personalstatistik finns 1,5 lärartjänst som köps in från gymnasiesärskolan för yrkesinriktad undervisning inom gymnasiesärskolans nationella program. Det finns också 14,82 tjänst elevassistenter inom särskolan. Elevassistenterna stödjer eleverna både i undervisningssituationer och i andra sammanhang där behov finns.

2. Resultat

2.1 Normer och värden, elevers ansvar och inflytande

Mål:

- Alla elever känner sig trygga på Särskolan.
- Det råder studie- och arbetsro på lektionerna.
- Förbättrad samverkan med elever.
- En kartläggning hur vi jobbar med elevinflytande, demokrati och samverkan med hem har genomförts.
- En arbetsplan utifrån genomförd kartläggning är gjord och åtgärder har påbörjats.

Vidtagna åtgärder/aktiviteter

- Elevenkät och trygghetsvandring har genomförts.
- Eleverna har i stor utsträckning gjort egna val och deltar i demokratiska sammanhang.
- Diskussion och erfarenhetsutbyte gällande samverkan med hemmen har genomförts i samband med en lärarkonferens.

Den planerade kartläggningen gällande hur vi jobbar med elevinflytande, demokrati och samverkan med hemmen har däremot inte genomförts och således har inte en arbetsplan utifrån genomförd kartläggning gjorts och åtgärder påbörjats.

Resultat

Elevenkät

Eleverna inom särskolan svarade under ht 2017 på en elevenkät där underlaget anpassats utifrån elevgruppens olika förutsättningar och behov.

Det övergripande resultatet visar att eleverna:

- känner sig trygga i skolan.
- tycker att det är lugnt på rasterna.
- tycker att lärarna på skolan behandlar dem på ett bra vis.
- tycker att lärarna i skolan tar hänsyn till elevernas åsikter.
- anser att det finns någon vuxen som jag kan berätta för om jag eller någon annan blir utsatt för trakasserier /kränkningar.
- trivs i skolan.
- tycker att arbetsron i klassrummet skulle kunna vara lite bättre vissa gånger.

Trygghetsvandring

Eleverna inom särskolan genomförde under ht 2017 en trygghetsvandring utifrån målgruppens behov av anpassningar. Eleverna upplever:

- trygghet.
- ett behov av att göra trafiksituationen vid påstignings- och avlämningsplatserna för skolskjutsar mer anpassade och trafiksäkrare.
- möjlighet till större enskildhet i duscharna.

Tillbud och olycksfall

En sammanställning av Tillbud och olycksfall för 2017 visar på totalt 18 anmälningar varav 4 st är olycksfall. Det innebär att antalet ligger ungefär på samma nivå som under 2016 då det var en kraftig minskning av antalet anmälningar i jämförelse med 2015. Noterbart är att antal olycksfall minskat något och att antalet tillbud ökat något.

Diskriminerande och kränkande behandling

Under 2017 inkom 2 anmälningar gällande diskriminerande och kränkande behandling inom särskolan. Båda ärenden har hanterats enligt gällande rutiner och åtgärdats

De fem arbetslagens upplevda måluppfyllelse vid utvärdering 180525 gällande att eleverna känner sig trygga på Särskolan

Måluppfyllelse		
Ja	Delvis	nej
2	3	

De fem arbetslagens upplevda måluppfyllelse vid utvärdering 180525 gällande att det råder studie- och arbetsro på lektionerna, en förbättrad samverkan med elever samt att en kartläggning hur vi jobbar med elevinflytande, demokrati och samverkan med hem har genomförts.

Måluppfyllelse		
Ja	Delvis	nej
3	2	

Analys

Resultatet av elevenkäten och trygghetsvandringen ht 2017 visar att det främst är arbetsron i skolan som behöver belysas lite extra. Det är främst situationer där elever får olika typer av utåtagerande beteenden som arbetsron i klassrummet påverkas. Arbetet med att jobba med lågaffektivt bemötande har dock varit positivt i detta sammanhang och kan klart kopplas till att antalet anmälda olycks- och tillbudsfall över tid har minskat kraftigt och nu ligger på en hanterbar nivå.

Viktiga orsaker till att antalet anmälningar inom tillbud och olycksfall ligger på en klart lägre nivå än det höga antalet 2015 är:

1. Att vi inom verksamheten har diskuterat och försökt att hitta en mer riktig nivå på vad som ska anmälas.
2. Att personalen fortbildats i att ha ett lågaffektivt förhållningssätt i mötet med eleverna.

3. Att personalen planerat undervisning och aktiviteter mer noggrant för att kunna ligga steget före eleverna och därigenom förebygga olyckor och tillbud.

Efter Skolinspektionens påpekande ht 16 gällande hur vi inom sarskolan arbetat med ärenden inom området diskriminerande och kränkande behandling så har rutinerna förbättrats och de två anmälda ärenden har kunnat bearbetats och utretts på ett bra sätt då de upptäckts på ett tidigt stadié.

Målet med att det råder studie- och arbetsro på lektionerna har i stor utsträckning uppnåtts. Att fortsätta belysa frågan ur många perspektiv är viktigt.

Att jobba med lokalutveckling är viktigt både på kort och lång sikt. På längre sikt kommer den beslutade nya skolan, Lindbackasskolan, att byggas. Där kommer grundskolan och träningskolan att inrymmas med för målgruppen väl planerade lokaler kommer att finnas. Gymnasieskolas lokaler för det individuella programmet kommer att byggas om under ht 18 och innebära mycket goda förutsättningar att bedriva undervisningen för aktuell målgrupp. På lång sikt återstår nu att få till anpassade lokaler också för gymnasieskolas nationella program.

I väntan på de långsiktiga lösningarna behöver vi jobba mer med att förbättra våra lärandemiljöer utifrån de förutsättningar som nuläget ger.

Åtgärder

- Förbättra underlagen gällande trivselenkät och trygghetsvandring som ger eleverna bättre möjlighet att vara delaktiga utifrån sina förutsättningar.
- Fortsätta arbetet med att förbättra och utveckla det gemensamma förhållningssätt som baseras på lågaffektivt bemötande.
- Belysa och förbättra våra lärandemiljöer.

2.2 Kunskaper, bedömning och betyg

Mål

- Ökad kunskapsutveckling och måluppfyllelse för elever
- Upprättad kompetensutvecklingsplan för personalen inom särskolan för perioden ht 2016 – vårterminen 2019 följs.

Vidtagna åtgärder/aktiviteter

Kompetensutvecklingsplanen för särskolan 2016-2019 ser ut enligt nedan:

Område	Vt 2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
1. Läroplan/kursplaner - IUP - pedagogiska planeringar - bedömningar		X X X	X X X	X
2. Värdegrund - Förhållningssätt/kränk (Hejlskov Elvén) - samtal/handledning lågaffektivt bemötande	X	X	X	
3. Ledarskap - Ledarskap i klassrummet - kvalitet i undervisningen (kopplat till rubriken läroplan/kursplaner)		X	X	
4. Yrkeskompetens - Assistentrollen - Teckenstöd - Utvecklingsstörning/autism		X X	X X	
5. IT - upprättande av It-plan - Praktisk använd. It-teknik		X X	X X	X

Inom respektive område har följande åtgärder genomförts läsåret 2017/2018:

1. Under läsåret har vi genomfört regelbundna lärarkonferenser för alla sårare inom särskolan under ledning av särskolans två specialpedagoger. Vid dessa konferenser har pedagogiska verktyg utarbetats och implementerats, ledarskap i klassrummet har bearbetats, olika forskningsbaserade skolområden lyfts och diskuterats och kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan kollegor genomförts.
2. På gemensamma träffar för hela särskolan har vi fortsatt att läsa om och diskutera värdegrundsfrågor utifrån vårt gemensamma förhållningssätt baserat på lågaffektivt bemötande. Arbetslagen haft regelbunden handledning av särskolans specialpedagoger.

3. Lärarna har deltagit på samtliga fortbildningsinsatser med inriktning ledarskap som har genomförts inom verksamhetsspår grundskolan. Lärarna har följt upp och arbetat med innehållet i samband med sina lärarkonferenser. Elevassistenterna har deltagit i vissa delar av dessa föreläsningssatser.
4. Varje elevassistent har haft möjlighet att delta vid fyra assistentträffar, två per termin, där rektor varit ansvarig för upplägg, innehåll och att leda träffarna. Innehållet detta år har främst inriktats på att jobba med kollegahandledning som en modell för att tillsammans med sina kollegor kunna hjälpas åt att finna lösningar på olika dilemman och att utveckla yrkesskickligheten.
5. Under läsåret har begreppet IT bytts ut till Digitalisering utifrån de nya direktiv som Skolverket arbetat fram. Upprättandet av en digitaliseringsplan har pausats då rektor tillsammans med förvaltningsledning och rektorskollegor har genomgått Skolverkets distanskurs "Leda digitalisering". I verksamheten har de beslutade förändringarna som skett i läro- och kursplan gällande införande av digitalisering behandlats.

Alla enheter har under läsåret fått tillgång till varsin Smartboard att använda i undervisningen. Det har inneburit att fortbildning och praktisk träning på redskapet har genomförts. Fortbildning och praktisk träning på Inprint 3 har också genomförts.

I övrigt har lärarna under läsåret, precis som övriga skolor i verksamhetsområde grundskolan, bedömt elevernas utveckling fyra gånger; mitt i terminen bedömning ht, terminsbedömning ht, mitt i terminen bedömning vt samt läsårsbedömning 2017/2018. På det sättet följs elevernas progression upp och eventuella behov av åtgärder kan sättas in tidigt om progression inte sker.

Resultat

Alla elever som har följt kursplanerna för grundsärskolan och gymnasiesärskolan har uppnått målen. Elevunderlaget i de olika undervisningsenheterna är för litet för att måluppfyllelsen/betygen ska kunna presenteras på ett mer detaljerat sätt i denna kvalitetsrapport.

De fem arbetslagens upplevda måluppfyllelse vid utvärdering 180525.

Måluppfyllelse		
Ja	Delvis	nej
1	4	

Analys

Målet att kompetensutvecklingsplan för särskolan 2016-2019 följs har i stort uppnåtts med mycket positiva effekter på särskolans undervisningskvalitet. Det är främst området digitalisering som inte har följt upplagd plan med att ta fram en IT-plan som inte har lyckats. Utifrån förändrade förutsättningar med införande av digitalisering i läro- och kursplaner och rektors deltagande i Skolverkets distanskurs "leda digitalisering" får framflyttandet av att

upprätta en digitaliseringsplan accepteras om planen ska kunna fungera som en aktuell ledstång i vår utveckling av digitalisering i undervisningen.

Ambitionsnivån med att den undervisning som erbjuds inom särskolan inte bara leder till att eleverna når målen, utan också på att progression hos respektive elev sker är central. Framtagandet av pedagogiska verktyg som gjort det möjligt för lärarna att på ett tydligare sätt än tidigare kunna följa både gruppens och elevernas kunskapsutveckling och progression har visat sig vara framgångsrikt. Med hjälp av dessa verktyg har upptäckten av elever som inte har en progression kunnat belysas och extra insatser har kunnat sättas in i ett tidigt skede.

Den fortsatta satsningen på ledarskapet i klassrummet och lärarkonferenser har lett fram till tryggare lärare som i sin tur har möjliggjort en fortsatt utveckling och en bättre undervisningskvalitet i hela särskolan. Främst har satsningen på att genomföra så många undervisningssituationer som möjligt tillsammans med flera elever samtidigt varit positivt. Det är viktigt att fortsätta att belysa balansen mellan när gruppundervisning och en till en undervisning är mest lämpligt för att utveckling ska ske.

Tillgången till Smartboard i enheterna har varit lyckat då de framförallt bidragit till att fler undervisningssituationer har kunnat genomföras i form av gemensamma lärsituationer där flera elever deltar tillsammans. Kommande läsår kan leda fram till ytterligare utveckling av dessa undervisningssituationer.

Införandet av en kompetensutvecklingsplan över tid har varit viktig och framgångsrik när det gäller utvecklingen av särskolans undervisningskvalitet. För att kunna fortsätta att hålla rätt kurs när det gäller den fortsatta utvecklingen av särskolans undervisningskvalitet behöver en ny plan upprättats för de kommande tre läsåren.

Åtgärder

- Fortsätta att arbeta med de gemensamma pedagogiska verktygen för pedagogiska planeringar, individuella utvecklingsplaner och kunskapsbedömning så att de blir än mer implementerade i hela verksamheten.
- Fortsatt arbete med att utveckla pedagogernas ledarskap i klassrummet.
- Fortsatt arbete med att bli tryggare och säkrare gällande bedömning av elevernas kunskapsutveckling och progression.
- Fortsatt arbete med att förbättra undervisningskvaliteten.
- En färdig digitaliseringsplan.
- Sammankoppla arbetet med att förtydliga yrkesrollerna för lärare och elevassistenter.
- Upprättande av en ny kompetensutvecklingsplan med sikte på tre läsår framåt.

2.3 Skola och hem

Mål

- Förbättrad samverkan med föräldrar
- En kartläggning hur vi jobbar med samverkan med hem har genomförts.
- En arbetsplan utifrån genomförd kartläggning är gjord och åtgärder har påbörjats.

Vidtagna åtgärder/aktiviteter

- Nöjdhetsenkät vårdnadshavare
- Diskussion och erfarenhetsutbyte gällande samverkan med hemmen har genomförts i samband med en lärarkonferens.

Resultat

Vårdnadshavarnas nöjdhetsenkät 2017-2018

	2017	2018
Mitt barn stimuleras till utveckling och lärande utifrån sina förutsättningar och behov.	86,0	100,0
Personalen på skolan har positiva förväntningar på mitt barns kunskap och lärande.	92,8	93,0
I skolan uppmuntras mitt barns nyfikenhet och lust att lära.	100,0	93,0
Jag får information om de mål som styr verksamheten.	92,8	93,0
Jag får information om mitt barns utveckling och lärande.	92,8	93,0
Jag känner mig delaktig i mitt barns skolarbete.	86,0	73,0
Jag uppfattar att det finns arbetsro i skolan.	92,8	93,0
Mitt barns skola har en bra miljö och utrustning för lärande.	92,8	93,0
Mitt barn trivs i skolan.	100,0	100,0
Mitt barn känner sig tryggt i skolan.	92,8	93,0
Mitt barn får ett bra bemötande av skolans personal.	100,0	100,0
Jag är nöjd med mitt barns skola.	100,0	93,0

Svarsfrekvens: 60 % av vårdnadshavarna har besvarat enkäten.

Ett mål för läsåret 2017/2018 var att kartlägga hur vi jobbar med elevinflytande, demokrati och samverkan med hemmen. En av särskolans lärare genomförde sitt examensarbete på speciallärarprogrammet, specialisering utvecklingsstörning, gällande vårdnadshavares levda erfarenhet av att ha ett barn i grundsärskolan och gymnasiesärskolan. Detta examensarbete gav verksamheten en god inblick i hur föräldrar till barn inom särskolan upplever särskolan

som skolform. Utifrån detta så beslutade rektor att den planerade lokala kartläggningen utgick.

Examensarbetet baserades på intervjuer som genomförts med vårdnadshavare till elever i särskolan utifrån följande forskningsfrågor:

- Hur beskriver vårdnadshavare sin levda erfarenhet av fenomenet att ha sitt barn placerat i grundsärskolan och gymnasiesärskolan?
- Hur beskriver vårdnadshavare relationen mellan hem och skola?

Följande urval ur resultatet i examensarbetet har ett värde att ta med i beaktande:

- Många vårdnadshavare har starka känslor gällande att hantera diagnosen intellektuell funktionsnedsättning där en oro för framtiden och känslan av att inte kunna påverka situationen är mest framträdande.
- Vårdnadshavare känner att de måste våga förlita sig på att skolan gör bra val för ens barn, att kontakten och samarbetet är bra.
- Vårdnadshavarna har en tillit till utbildningen som ges i grundsärskolan och gymnasiesärskolan och är i det stora hela väldigt nöjda med att frågor och problem oftast löses utan att de behöver kämpa.
- Vårdnadshavarna ser det som mycket viktigt att få stöd för att orka med sitt föräldraskap. Formen på stödet kan variera, men brist på stöd leder till ökad stress hos vårdnadshavarna.
- Som vårdnadshavare till ett barn i grundsärskola och gymnasiesärskola ställs vårdnadshavare inför fördomar och andra svårigheter som kan påverka både yrkesliv, privatliv och bemötande.
- Gällande relationen mellan hem och skola är det framförallt en god relation mellan hem och skola som är ett viktigt stöd för vårdnadshavarna.

De fem arbetslagens upplevda måluppfyllelse vid utvärdering 180525.

Måluppfyllelse		
Ja	Delvis	nej
	3	2

Analys

Målen med en genomförd kartläggning hur vi jobbar med elevinflytande, demokrati och samverkan med hem samt att upprätta en arbetsplan utifrån genomförd kartläggning har inte genomförts pga olika omständigheter som beskrivs ovan. Därmed kan inte målet ses som uppnått. I övrigt får resultatet i huvudsak ses som positivt gällande särskolans sätt att fungera.

Då området att arbeta med elevinflytande och demokrati för särskolans målgrupp är viktigt är det centralt att vi får klart för oss hur vi lyckas inom detta område för att kunna hjälpa eleverna ytterligare i sin utveckling till goda samhällsmedborgare. Att vi som arbetar inom särskolan upplever att vi gör det bra är inte ett svar som går att luta sig mot fullt ut.

Nöjdhetsenkäten har riktats till vårdnadshavare som har elever i grundsärskolan och träningskolan. Svarsfrekvensen på 60% är en minskning jämfört med föregående enkät som låg på 87,5%. Möjligen kan det faktum att den föregående enkäten genomfördes vt 17 och att denna flyttades över från vt 18 till ht 17 ha påverkat deltagarantalet.

Resultatet av enkäten ht 2017 visar att det främst är området gällande att vårdnadshavare känner sig delaktiga i sitt barns skolgång som sticker ut i negativ riktning och behöver utvecklas och förbättras. Resultatet i examensarbetet, "Berättelser om oro och om änglar i skolan", stärker också detta faktum då det finns en stor oro för hur framtiden ska te sig för sitt barn.

Då ett av läsårets mål var att arbeta med att öka föräldrars engagemang och delaktighet i sina barns skolgång så är enkätsvaret ett tecken på att vi under höstterminens inledning inte varit framgångsrika, men vi får invänta resultatet av enkäten ht 18 innan vi kan dra säkra slutsatser.

Åtgärder

- Använda de gemensamma pedagogiska verktygen för pedagogiska planeringar, individuella utvecklingsplaner och kunskapsbedömning som arbetats fram för att bättra kunna delge och samarbeta med vårdnadshavare gällande elevernas kunskapsprogression och måluppfyllelse.
- Vara noggranna med hur vi genomför all kontakt och samarbete med vårdnadshavare för att tillsammans ge möjlighet till elevens progression och utveckling.
- En plan för hur vi ska jobba med samverkan med hem ska upprättas.

3. Förvaltningens prioriteringar läsåret 2017–2018

Ämneslärare F-6

För att lärare ska kunna ta fokus på ett rimligt antal kursplaner och därmed höja undervisningskvaliteten förordar förvaltningen att man organiserar för ämneslärarsystem ända från åk ett.

Inom särskolan strävar vi hela tiden efter att lärarna ska undervisa ämnsinriktat utifrån sin utbildning. Detta håller inte i alla lägen då antalet utbildade ämneslärare inom särskolans organisation är begränsad

Nyanländas lärande

Inom särskolan finns ingen förberedelseklass för nyanlända elever. Elever går direkt in i ordinarie undervisningsgrupp. Lärare och övrig skolpersonal utbyter kunskaper och erfarenheter och följer elevens språk- och kunskapsutveckling i varje ämne precis som man gör med övriga elever. Det finns dock saker som behöver utvecklas för att öka kvaliteten i undervisningen för nyanlända elever ytterligare. Exempel på detta är att lärares kompetens när det gäller undervisning i svenska som andraspråk samt gällande kunskap om undervisning för nyanlända elever i övrigt.

Forskning för klassrummet

En central satsning har gjorts på att utveckla den forskningsbaserade undervisningen enligt föreläsningar nedan:

”Bedömning – formativ och rättsäker, Anna Karlefjärd

”Digitalisering i klassrum”, Patricia Diaz

”Att lyckas med digitalisering”, Åke Grönlund

”Nyanländas lärande”, Nihad Bunar,

”Maktlekar och dolda kränkningar”, Sanna Mohr och Sannie Wedberg (värdepedagoger)

Men också ett lokalt arbete på att den undervisning som särskolan erbjuder ska vara forskningsbaserad och knuten till den centrala satsningen har gjorts. Detta har främst skett i samband med lärarkonferenser och specialpedagogernas handledning i arbetslagen och det arbete som skett där gällande utveckling av ledarskap i klassrummet. Utifrån detta blir en allt större del av undervisningen inom särskolan kopplad till beprövad erfarenhet och aktuell skolforskning.

Vid utvärderingen av läsåret 180625 blev de fem arbetslagens bedömning av i vilken grad kvaliteten i undervisningen har påverkats positivt av de satsningar som gjorts enligt nedan:

I vilken grad har vi inom särskolan lyckats följa upp och förvalta föreläsningarna?

Inte alls	Lite	I hög grad	I mycket hög grad
	3	1	1

I vilken grad har kvaliteten i undervisningen påverkats positivt utifrån föreläsningar (kopplat till det interna arbetet inom särskolan)?

Inte alls	Lite	I hög grad	I mycket hög grad
	3	1	1

Det kan konstateras att arbetslagen som arbetar med elever inom grundsärskolans och gymnasiesärskolans nationella program har en mer positiv bild än vad övriga arbetslag som arbetar med inriktat mot träningskolans och gymnasiesärskolans individuella program har.

Värdeord

På vilket sätt är värdeorden och tillsammans-arbetet viktigt hos er? Vad är viktigt att arbeta vidare med lokalt och centralt?

Inom verksamhetsspår grundskola har en satsning gjorts på värdeord och tillsammansarbete. Inom särskolan har området inte kunnat prioriteras högt då denna satsning inte fanns med i planeringen av läsåret. Värdeorden och tillsammansbegreppet lyftes vid ett tillfälle och personalen konstaterad att det på ett naturligt sätt föll väl in i den vision och verksamhetsidé som särskolan arbetat fram.

Närvaro

Det finns ingen sammanställning av närvaron att tillgå för att kunna genomföra en bra analys av närvaron. Då många elever inom särskolan många gånger har komplexa medicinska orsaker som försvårar närvaron i skolan är min bedömning som rektor för särskolan att närvaron når en godkänd nivå. Den ogiltiga frånvaron ligger på en låg nivå och kan näst intill helt härledas till enskild elev som av olika orsaker inte kommit till skolan utan att meddela sin frånvaro. Personalens direkta vardagliga elevkontakt med varje elev medför dock att sådana problem snabbt kan avhjälpas med olika individriktade stödinsatser.

För att arbeta förebyggande och främjande arbetar vi enligt punkterna nedan:

- Vi arbetar ständigt med att varje elev ska trivas och ha rätt förutsättningar i skolan.
- Vi skapar goda relationer, anpassar innehåll, kommunikation, nivå, scheman mm.
- Vid ev misstanke om att elever inte mår gott hos oss, kontaktas vårdnadshavare så att vi arbetar mot samma mål och diskussion uppstår i arbetslaget om hur skolsituationen för eleven kan förbättras. Specialpedagog kopplas in.
- Fortlöpande samverkan med hemmen sker med av hjälp mobil (mms, sms) som ger enkel återkoppling och kommunikation.

Detta går att förbättra och vidareutveckla genom att börja använda oss mer av en gemensam digital plattform.

Då eleverna inom särskolan många gånger har långa inlärningsprocesser som bygger på upprepning och tydlig struktur kan varje avbrott från undervisningen innebära en försämrad kunskapsutveckling. Efter medicinska orsaker till frånvaro är det kortare eller längre ledigheter som är vanligast. Med tanke på de förutsättningar för en lyckad inläring som eleverna har behöver både vårdnadshavare och skolledning tänka över vikten av ledighet i förhållande till det eleven riskerar att tappa i kunskapsutveckling.

Till ht 18 kommer en ny närvaroplan som ska implementeras i verksamheten genom både centrala och lokala insatser som kommer att vara till god hjälp i arbetet med att öka elevernas skolnärvaro ytterligare.

6. Rektors sammanfattande analys

Inom särskolan kan vi se tillbaka till ytterligare ett läsår där många centrala delar för att kunna erbjuda en undervisningskvalitet riktad till särskolans målgrupp av mycket god kvalitet har fallit på plats. Den enskilt viktigaste faktorn bakom detta är att arbetet med att utveckla särskolans har följt den kompetensutvecklingsplan som upprättades för särskolan gällande åren 2016-2019. Planen bygger på fem grundområden; läroplan/kursplaner, värdegrund, ledarskap, yrkeskompetens och IT. Att utforma en ny plan tillsammans med personalen för de kommande tre läsåren blir viktig då vi sett att det är en framgångsfaktor.

Den andra faktorn är den inarbetade ambitionsnivån med att den undervisning som erbjuds inom särskolan inte bara leder till att eleverna når målen, utan också på att progression hos respektive elev sker och att den synliggörs för samtliga berörda. Framtagandet och implementeringen av pedagogiska verktyg har tagits fram för att tydligt kunna följa både gruppens och elevernas kunskapsutveckling och progression. Verktygen hjälper oss att upptäcka elever som inte har en förväntad progression kunnat och därmed har lämpliga insatser kunnat sättas in i ett tidigt skede. Här spelar också den fortsatta satsningen på ledarskapet i klassrummet och lärarkonferenser en viktig roll. Lärarna har blivit tryggare, vilket i sin tur har möjliggjort en fortsatt utveckling och en bättre undervisningskvalitet i hela särskolan. Här återstår det att komplettera undervisningen med en tydlig plan för digitaliseringsprocessen som ska genomförs kommande läsår.

Den ökade fokuseringen på att genomföra så många undervisningssituationer som möjligt tillsammans med flera elever istället för en till en undervisning har gått att införa på ett bra sätt. I detta sammanhang har införandet av Smartboard, en interaktiv skrivtavla, i undervisningen varit ett lyckat redskap.

Ovan insatser har lett fram till positiva resultat på flera områden. Exempelvis har antalet olycksfall och tillbud stabiliserats på en nivå som ger möjlighet att jobba på förbättringar inom mer begränsade områden. Rutinerna för ärenden inom området diskriminerande och kränkande behandling har inarbetats och lett fram till en snabbare och bättre hantering för att sätta in lämpliga åtgärder.

Det råder inte studie- och arbetsro fullt ut på lektionerna, men situationen med elever som stör genom starka beteendereaktioner vid olika motgångar har minskat kraftigt utifrån att särskolan infört ett gemensamt förhållningssätt baserat på lågaffektivt bemötande. Nästa steg för att förbättra detta område är att arbeta vidare med att utveckla våra lärandemiljöer på ett mer medvetet sätt. Det är ett arbete som är viktigt att arbeta med både på kort och lång sikt.

Det kvarstår att genomföra ett medvetet analys- och förbättringsarbete gällande hur vi jobbar med elevinflytande, demokrati och samverkan med hem. Frågan hur vi kan öka föräldrar möjlighet och intresse att vara mer delaktiga i sina barns skolsituation är viktigt. Att svarsfrekvensen på nöjdhetsenkäten har minskat till endast 60% deltagande är oroväckande om vi ska kunna få till oss ett utifrånperspektiv på hur vi inom särskolan arbetar och därmed kunna dra viktiga slutsatser gällande planläggning av viktiga utvecklingsarbeten

Som rektor för särskolan är jag stolt över den utveckling som skett inom särskolan de senaste läsåren, men inser samtidigt att det återstår ett fortsatt målmedvetet utvecklingsarbete för att särskolan i Lindesberg ska nå en fulländad kvalitetsnivå.

7. Prioriterade åtgärder i kvalitetsarbetet inför 2018–2019

Det finns många områden att arbeta med kommande läsår om man har höga ambitioner med att förbättra den verksamhet särskolan erbjuder sina elever och dess vårdnadshavare. Många sådana arbeten pågår fortlöpande och kommer inte att lyftas in som särskilt prioriterade till kommande läsår. De prioriterade åtgärderna inför kommande läsår är därför:

- Upprättande av en ny kompetensutvecklingsplan med sikte på tre läsår framåt.
- Belysa och förbättra våra lärandemiljöer.
- Upprätta en plan för särskolans digitalisering.
- Upprätta en plan för särskolans samverkan med hemmen

Lindesberg 20180907

Gunnar Stengarn

Rektor särskolan i Lindesberg